

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لای (۲۵۰) ، آتی آیانی
(۱۳۰) فروشدر .

[نسخه سی ۵ فروش ،
سنه لای ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلسله ، وفاق آثار مع المنونیه
قبول اولنور ، درج ابدلین
یازیلر اعاده اولونماز .

کتابخانه

۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرد
محمد عاکف

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

اتیموز اهدکم بیل الرشاد

عدد : ۳۶۲

۹ شوال

نخشبته

۱۸ تموز ۳۳۴

جلد ۱۴

اخطارات
آدرس تبدیلینده آریجه بش
کوندرلیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولمسی و آبونه صره
نومر و سنی محتوی بولمسی لازمدر .

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک قرانسر .
جده یارلمسی رجا اولنور .

یاره کوندرلیدی زمان نه به
داثر اولدیغنک واضحاً یلدرلمسی
رجا اولنور .

مسلمانانلقدہ خلافت

حرب عمومینک باشلانغچندن بری خلافت اسلامیہ بخئی اطرافقدہ برچوق سوزلر سولنیور، یومی غزتلر، علمی وادی مجموعہ لر بونک موضوع وغایہ سی، مقدارلری سکنہ ارضک ربعنه بانغ اولان ائم اسلامیہ اوزرنده کی اجتماعی تأثیرلری حقندہ متوالیاً برطاقم افکار ومطالعات سرد ایدوب دورنیورلر، فقط یازیلوب چیغان شیلرک کثرت ومیلدولتته رغماً هیچ برینک حقیقت مسئلہ حقندہ بیانات شافیدہ بولندیکی کورولنیور.

«خلافت» سوزی شہسز عالم اسلامده اسکی برسوزدر، ایلک بو عنوانی احراز ایدن یدنجی عصر میلادی اثناسندہ فخر کائنات صلی اللہ علیہ وسلم افندمنک ارتحالی متعاقب ابوبکر الصدیق حضرتلری اولمشدر.

«خلافت» کلمہ سی برچوقلرنجه، باخصوص اوروپاجہ یاکلش تفسیر ایدیلرک قبولیک عالندہ بابالق مقامی نه ایسه عالم اسلامده خلافت روح وغایہ اعتباریہ عینی شی تلقی اولنیور، بوکیلرجه «خلافت» کلمہ سی معنوی برنفوذ، روحانی برقدردت وسطوتک منشأی اولان وظیفہ دینیہ اولمقدن بشقہ برمعنی افادہ ایتز. حقیقت حالده ایسه بوخصائص کلمہ نک وضع اصلیسندن جدآبعید وحقیقی معنائک تعین ایتدیکی وظیفہ یه غیر مطابقدر.

شو فکریمیزی دها واضح سورنده ازهان قارئنه برلشدیرم. بیلیمک ایچون شوراده بعض حقایق علمیہ اسلامیہ دن بجه مجبوریت سس ایدیورز:

توحید، قرآنک تأییدینه چالیشدینی، اوغورنده اهل شرک وعبدہ اوٹان ایله اک صرب مجاہدہ لرہ کیریشدیکی ارکان اسلامک اک مہملرندن بریدر. اسلام کندی قاعدہ سیاسیہ واجتماعیہ سی صرف توحید سایہ سندہ وضع وتقریرہ موفق اولمشدرکہ اوقاعدہ متغلبہ، اشراف، جبارہ ملوک وامرائک نفوذ مادیلرینی، طوائف محدودہ نک اکثریا حظوظ نفسانیہ ومقاصد دنیویہ لرینه ظفریاب اولمق ایچون آلت اتخاذ ایتدکاری نفوذ روحانی بی ییقمق ایچون اسلامک اندہ قوتلی بربالطہ قوت وتأثیرینی کوسترمشدر. اوت اسلامده توحید اساسی هرکسک برراعی اولوب رعیه سنک نیک وبداحوالندن مسئول بولندیکی، لایسأل آنحق جناب حق اولدینی قاعدہ سنک یکانہ استنادکاھیدر.

بوندن آکلاشیلیورکہ یانت سیاست اسلامیہ نظرندہ حاکم آنحق جناب حقدر. شو قدر وارکہ انسانلر احکام الہیہ بی تطبیق وامور عامہ نک حسن جریانی تأمین ایتک ایچون کندندہ قدرت وقابلیت کوردکاری برینی انتخاب واوکا تفویض امور ایدرلر. شو قدرکہ جناب حقک انسانلر آرمہ سندہ ایلک خلیفہ لری پیغمبرلریدر.

خط هایون ملوکانه قابینہ نک موقعندہ ابقاسنی تضمن ایتکله قوہ اجراییہ هم مقام سلطنتک، هم دہ ملتک امن واعتمادنی قازانمش اولیورکہ بو، اونک ایچون آمال سنیہ ملوکانه نک دلخواہ عالی دائرہ سندہ تنفیذ وتمشیتی بولندہ کی مساعی مستقبلہ سی ایچون اک قوتلی برضمان موفقیئت تشکیل ایتسه کرکدر.

خط هایون اداره مشروطہ وسیاست عادلہ نک روحنی تشکیل ایدن برطاقم اوامر عالیہ بی احتوا ایتکندہ در. عدال، امن وآسایش وسائرہ کی سیاست حکیمانہ نک یکانہ محوری اولان لوازم اداره نک استکمالنی امرایتدکدن صکرہ خلافتدہ افندمنک نخبہ آمالی واجل مقاصدی اولان بر شیئہ صورت مخصوصہ دہ جلب انظار دقت واهتمام ایدیورکہ اودہ آداب حقیقیہ اسلامیہ ومزایای ملیہ عثمانیہ نک حسن محافظہ سی قیدیدر.

بوخط هایونک بالخاصہ شو نقطہ سی بزلمہ شو حقیقت اجتماعیہ بی افہام ایدیورکہ امتلرک بقا وموجودیتی دیکرلرندن مدار تمایزلری اولان اخلاق وعادات کی شیلرک موجودیت وبقاسیلہ قائمدر. ائم سائرہ نک خصائص ومزایاسنی تقلیدہ قالمیشان مہرہانکی برامت کندی موجودیتی غیرک موجودیتی ایچندہ افنا ایتمش اولور. انسانک، اوقدر مقبول ومرغوب اولماسہ دہ، عادات ومزایای ملیہ سی استخفاف ایدوب دہ ائم سائرہ نک عادات ومزایاسنی تقلیدہ چالیشما سی کندیسی وملتی ایچون موجب ذل وعار اولدیغنه شہہ وارمیدر؟ بومسلکدہ اولان آدملر صفات فردیہ اولماسہ افراد تمایزایدہ میہ جکی، امتلرکده بوخصوصہ عینیلہ افراد کی اولدینی نظریہ سنک محض حقیقت اولدینی دوشونمہ نیلردر.

خلاصہ خط هایون ملوکانه بزی شو حقیقتہ ارشاد ایدیورکہ عثمانیلرکدہ آداب حقیقیہ اسلامیہ وموروثات قدیمہ ملیہ یه مستند برطاقم اخلاق، عادات، اوصاف مخصوصہ لری واردرکہ کندیلرینی عالہ طانیتمش، انسانلر آرمہ سندہ اوکا بر موقع بلند تقدیر وحرمت قازاندرمشدر. عثمانلینی عصرلرجه برشرف واستقلال معنوی ایچندہ یاشاتمیش اولان بوخصائص ملیہ بی متروک ومنسی براقبیلہ جک مہر حرکت، حقیقی وارلغمنزی فدا وبشقه لرینک موجودیتی ایچندہ افنا ایتہ منزی انتاج ایدہ جکدر. برطاقم کوچک ملتک مخصوصات ومميزات ملیہ لرینہ درت ال ایله صارلدقلری، بر طرفندنہ عادات وعنعنات قدیمہ لرینی احیا ایتک چالیشدقلری برزماندہ فصل اولورده امت عثمانیہ کی مناسقب فاخرہ سی تاریخ عمومی یه عائد یازیلہ جق مہرہانکی برکتابک برثلتنی اشغال ایدہ جک اولان معظم برجعیئت کندی عنعناتی فدا ایدہ رک بشقه لرینک کندی قبول وتقلیدہ تمایل ایدر؟

ایشته خط هایون ملوکانه بزمہ اویلہ بر درس اجتماعی ویرمکدہ درکہ مہر عثمانی، بلکه مہر مسلمان اونک مہر کلمہ سی صفحہ قلبی اوزرینہ ابدی برصورندہ نقش اتمک کرکدر.

احوال و شئون بشریه نك صلاح و انتظامی كافل اولان احكام ، آداب و قوانین الهیه نك واسطه تبلیغی پیغمبر اولمشلردر . اولنردن صکره خلقك شرائط لازمه بی جامع ذوات میانندن انتخاب ایندکلیری خلفا کلیرکه بولنرده دساتیر شرعیة اجتماعیة ، اصول و قواعد فقهیه نك قرارلاشدیرمش اولدینی شرائط خلافتی حائز ذوات میانندن تنظیم مصالح و تدبیر سیاست و وظائفه مکلف اولهرق انتخاب اولنورلر . نظر اسلامده حاکمیت صرف جناب حقّه مختص اولدینی ایچون مسلمانلق ، بشر میانندن انتخاب اولنان حکانده : احکام مقدسه الهیه بی تطبیق و اولنری سکتة تعطیل و اهلادن وقایه ایتک ، خلقی احکام ، بحوثه ایجابانه رعایتہ مجبور ایدرک بوسایهده حیات و معیشتلرینک نکهبان انتظامی اولمقدن بشقه بروطفه کورمه مکدهدر . یالکز بوزاده آکلاشلماسی ایجاب ایدن برنقطه واردرکه اوده احکام الهیه دینیلنجه بوندن یالکز مسلمانلغه عائد اولهرق قرآن و حدیثده وارد اولان احکام مقصود اولیوب بلکه دها عمومی برمعنایه دلالت ایتسیدر . زیراعلمای شریعتك اصول کتابلرنده مدون قواعد کلیه بنای اجتهاد ایدرک استنباط ایندکلیری حکملر ، اجماع قاعده سنه و زمان و مکان ایجابانه موافق اولان احکامک وجوب تقریری بولنده کی اساس شرعی به توفیقاً امتلک تشریع ایندکلیری نظاملر ، قانونلر احکام الهیه تعبیرینک دائره شموله داخل اولور .

بویخت ایتدیگمز شیر اسلام اصطلاحنجه احکام الهیه نامی ویریلوب تنفیذ و اجرایی و تطرق خللادن وقایه سی خلیفه مسلمینک اک برنجی وظیفه سنی تشکیل ایدن زمریه داخل بولمقددر . بوقرارات عرفیه و احکام اجتماعیه مواجهه سنده خلیفه نك برموقعی دها واردرکه اهیتی اداری وظیفه سنک اهمیتدن آشنای دکلدر : علمای شریعتك معلوم اولان اصول تشریع ایجابنجه استنتاج ایندکلیری احکامک بعضاً اختلاف ایتسی طبعیدر . بوکی احوالده خلق معاملاتنده ایشلرینه اک زیاده یارایان وظروف و احوال مقتضیاته دها زیاده توافق ایدن برحکمی دستورالعمل اتخاذ ایده بیلملری ایچون شریعت ذکر اولنان احکام متخالفه و متغایره اوزرنده خلیفه مسلمینه برحق ترجیح بخش ایتشد . بوجهتله خلیفه آرلرنده اختلاف و تباین بولنان آرای اجتهادیه دن هانکیسنی قبول و تصدیق ایدرسه معاملات و فصل خصوصاتده او ، معمول به اولوب دیکرلرینک تطبیقنه جواز شرعی یوقدر .

احکام تعاملیهده مرعی اولان بواصول ، عبادات (دینیات) ده جاری اوله ماز . زیرا ، قول راجحه کوره ، عباداتده خلیفه نك بررأیی معمول به اولمق اوزره تعیین و مسائل فرعیهده اقوال مجتهدیندن برنی ترجیح صلاحیتی یوقدر .

خلیفه حائز اولدینی وظیفه دینیه و سیاسیه اعتباریه مجالس اسلامیه (مجالس تشریعیه) نك ، مملکتلرینه خاص عرف و عادت

ایجابانه ، زمان و مکان مقتضیاته امتثالاً قرارلاشدیره جقلری قوانین و نظامانده مهم بردخل و تأثیری واردر .

بوکی مجالسك تحت قراره آدلقلری مواد تعاملیه نك بر شکل دینی اکتساب ایده بیلمسی ایچون خلیفه نك تصدیق و تصویبده اقتران ایتسی تحت وجوددهدر . آنجق اوسایهدهدرکه بوکی مقررات احکام شرعیه عدادینه داخل اولهرق اوکاخالف ایدن نصل خلیفه نك دیوان محاکمی طرفندن تحت محاکمه آلنیور و مسئول ایدیلبورسه عینی و جهله نزد بایهدهده آثم و مستحق عذاب اولور .

شو سرد ایتدیگمز بیاناتدن تظاهر ایدیورکه مسلمانلر ، ایضاح ایتدیگمز بتون اقسامیه ، احکام اسلامیه به اطاعت ایدرلر ، اولنری الهی و مقدس برطاقم احکام طانیقلری ایچون مضمونلرینه مخالفی جناب حقّه عصیان ماهیتنده تلقی ایلرلر . برده شو حقیقت تعین ایدیورکه خلیفه نك وظیفه سی ، پابلق مقامی حقنده افکاره تبادر ایتدیکی کی ، روحانی دکلر ، بلکه امتلک معاملاتتی تدبیر و امور دنیویه لرینه عائد احکامدن منفعتلرینه اک زیاده توافق ایده نی شرائط مبحوثه دائره سنده قبول و تنفیذ ایلکدن عبارتدر . دیمک اولیورکه اسلامده خلیفه نك وظیفه سی ارواح اوزرنده حکم و نفوذینی اجرا ایتک ، صرف دنیوی اولان شئون تعاملیه ساحه سندن دها ایلری کیده رک خلقك معاده تعلق ایدن احوال و مقدراتی اوزرنده تصرف ادعاسنده بولمق دکلدر . چونکه خلیفه دیمک حقیقی مناسیله احکام الهیه بی تنفیذ ، مصالح عبادی تدبیر و تمشیته مأمور دیمکدر . اوصورتله که احکام مقدسه الهیه به مخالفت تمایلنده بولنان ، یاخود مصالح عامه نك حسن جریاننه اهتمام ایتمین کسهده خلافتك بقیاسی بیله دوعری دکلدر . نته کیم مسلمانلرک حقوقی مدافعه ایدمیان ، امور و مصالحی نافذ بر عزم و اراده ابله قاوریه میان ملوک و امرا حقندهده حکم بویلهدر .

خلافتك حکمت تشریعی مسلمانلر آرده سنده عدالتی پایدار ایتک ، حدود شرعیه و حقوق عامه بی کوزتمک ، امن و آسایشی اخلال ایده جک حادثاته مانع اولمق ایچون ایجاب ایدن قوتی تدارک ایتک ، اتم سائر طرفندن وقوعی محتمل تجاوزاته سد جکیمک اساسلرنده مندیج اولدینقی نظر ملاحظه اوکنده بولندیر برسوق بوموقع رفیه کیمک لایق اولدینقی دها سالم بر فکرله محاکمه و تدقیق ایتک امکان بوله بیلیرز .

معلومدرکه مسلمانلغك قواعد و اصول مهمه سندن بری ده هر خصوصده مسلمانلرک شوکت و عظمتتی تأیید و اعلا غایه سنه توافق ایدن جهتی التزام ایتکدر . بوایه عالم اسلامه تعلق ایدن ایشلری یالکز شوقیهله ، شوقومه ، شو جنسه حصرو تخصیصه قطعاً مساعد دکلدر . کیم اسلامک سعادت و سلامتی تأمین و مسلمانلرک حقوقی مدافعه بولنده مجاهده به اثبات لیافت واقفدار ایدرسه بوحق شرعینک صاحبی ایشه اودر .

منحصراً دکلدی . عربك ملوك وامراسی بیلہ قریش مسلمانانی قبول ایتدکدن صکره حضور رسالتیهاییه وقذر ، هیئتلی کوندرمک صورتیله ، یاخود مکاتبه طریقله پیدرپی مسلمان اولغه باشلادیلر .

عليه الصلوة والسلام افندمن سنه لرحه مدینه اهالیسی آره سنده بولنه رقی خلقی اسلامه دعوت ، نشر دین یولنده اولنرله برلکده بونجه مجاهده ایتدیکی حالده مکدنك فتحیله قریش مسلمانانی قبول ایتدکلری زمان اولدیغی قدر خلق دعوتیه اجابت خصوصنده بر حرص و تمالك کوسترمیدیلر . چونکه عربك کرک صنف عوامی ، کرک ملوك وامراسی نه مدینه اهالیسندن بر قورقور حس ایدیور ، نه ده اولنرک مأثرینه اقتفا ، اوامرینه امتثال قیدنده بولنیور ایدی . ایشته رسالتاب صلی الله علیه وسلم افندمن بوتون بوسیللری کوز اوکنده بولندیردیغی ایچون وفاتی زماننده امر خلافتک قریش (انصاره دکل) طائفه اولمه سی وصیت ایتیش ، بر طرفندن قریش ، اسلامک کولکشمه سی یولنده پک کزیده خدمتلی سبق ایتیش و اوزر لرینه حرب آچان مشرکارک شداند صولت لرینه صرف تأیید دین مقصدیله کوس کرک صورتیله امثال سرفدا کارلق کوسترمش اولان انصاره قارشى صولک درجه حسن معامله ایتمه لرینی توصیه و اخطاردن ده خالی قالمامشدر . نته کیم شو حدیث شریف ارتحال نبویدن برآی مقدم شرفوارد اولمشدر : « یا معشر المهاجرین اصبحتم تزیدون واصبحت الانصار لا تزیدون والانصار عیبتی التی اوتیت الیها فاکرموا کریمهم وتجاوزوا عن مسیئتهم » ای جماعت مهاجرین! سز کون کوندن چوغالیور شکز ، انصار ایسه چوغالیبورلر . انصار نم ، طارالدججه معاونت لرینه صغیندیغ برملجاً ویناهمد : « اولنرک اوصلو عقلیلرینه حرمت واکرام ایدیکنز . فالغی کوریلنلرینک ده قصورینه باقاییکنز »

رسالتاب صلی الله علیه وسلم افندمنک وفاتی متعاقب مهاجرین ایله اهل مدینه آره سنده ظهورندن اندیشه ایتدیکی حال قسماً وقوعه کلش ایسه ده وصیت سنیه نبویه ایشک حاد بر شکل آلماسنه ، ایکی فرقه نکه ده محوینی انتساج ایده بیله جک عظیم برفته نکه حکمران اولماسنه میدان بر اقامشدر .

افادات سالفه دن شونی آکلایور زک علیه الصلوة والسلام افندمنک فراش احتضارنده بویولده وصیتده بولنه سنک حکمتی کافه قبائل عربك قریش قارشى مفرط بر حسن تعصب بسلمه سی ، خواص و عوام بتون عربك اهل مکبه مطیع و منقاد بولنمی ایدی . بوزره کوستریور که عربده تعصب عنصری روحی بالآخره کسب ضعف ایدنجه بالذات خلفا موضوع بحث اولان وصیت سنیه بامثال ایتمه بر مجبوریت کورمه مکه باشلادیلر . بوقیلدن اوله رقی عمر بر الخطاب رضی الله عنه اثنای ارتحالنده دیمشدی که : « معاذ بن جبل صاغ اوله یدی خلافتی اوکا تفویض ایدردم ؛ حذیفه نکه کوله سی

بواساسه بناء رسالتاب صلی الله علیه وسلم افندمنی کورسیور زک حالت احتضارنده روابط نسبی و علائق صهریه بی نظر اعتباره آلهرق امر خلافتی حضورنده بولان عموجه لرینه ، عموجه زاده لرینه ، داماد لرینه ، احفادینه وصیت ایتامش ؛ بلکه مسلمانلر بوظیفه عظمایی اهل و مقتدر کوردکلری کسه یه تفویض ایتلمی ایچون ایشی کندیلرینه بر اقمشدر . شوراسی محققدر که رسالتاب صلی الله علیه وسلم افندمن بویخصوصده تک برسوز سویله مش اولسه یدی کسه اونک خلافتی التزامه جرأت ایده من ، بر فرد اونک واجب الامتثال اولدیغی تسلیمده تردد کوسترمی ایدی .

اوت ، رسول علیه السلام دم واپسین حیاتنده قریش ایله ، برابرنده کی پک آز مهاجرین ایله برلکده بلده لرینه هجرت ایده رک کندیلر دن حرمت و کفار قریش قارشى قیمتدار نصرت و معاونت کورمش اولدیغی اهل مدینه آره سنده بر اختلاف تحدت ایده جکی سزمش ، اسلامک برر رکن مهمی اولان بویکی فرقه آره سنه فتنه و تفرقه کیروبده آره لرنده کی رابطه نکه قیرماسندن ، معالم دینی نکه محو و منظمس منکسر اولماسندن ، فیض اسلام ایله کسب صلاح و انتظام ایتیش اولان مناسبترینک یکی یاشدن شیرازه سندن حقیقه سندن اندیشه ایتیش ایدی . بونکه برابر فکری شو مرکزده ایدی که واقعا مدینه اهالیسی دین یولنده کی عظیم مجاهده لری ، تقدیرک فوقنده کی صبر و تحمللری ، دینک تلقین ایتدیکی احکام و حقایقه قارشى غایت متین اخلاصلری سایه سنده قریش اوزرنده بر موقع رجحان قازانمش اولدقلری جای انکار دکلدر . شوقدر وار که مکه فتح اولنوبده جزیره العربک هر طرفنده کی قبائل فوجا فوج داخل دائره اسلام اولدقدن صکره قوم عرب میاننده اولنرک قوت ، عظمت ، نفوذ اعتباریله قاله آلمغه دکر بر موقعلری قالمامش ایدی . قدرت و کیمیت اعتباریله قریش ایله آره لرنده بر نسبت اولدیغی حالده اولنرله رفابت و منافسه ایده بیلمه لری امکان خارجه جقمشدی . باخصوص که قریش جاهلیتده کعبه معظمه نکه محافظلری ، مکده قبائل عربك پیشوا و رهبری اولقی ، صکره ده شبهه سز اسماعیل علیه السلامک اولادی بولنقی کبی بر طاقم مزینلرک کندیلرینه قازاندرمش اولدیغی موقع روحانی دولایسیله بتون عرب اقوامنک حرمت و اتقیدینه مظهر اولدقلری کبی عالم اسلامک ده عینی صورتله اطاعت و مربوطیتلرینی قازانمشلردی . فتح مکه سنه سی قریش داخل دائره اسلام اولور اولماز بالجله قبائل عربك اسلامک حریم فیض و قدسیتنه دخالت خصوصنده یکدیگریله مسابقه ایدرجه سنه کوستردکلری تمالك قریشک تأثیر نفوذیله وقوعه کلش بر حال و حادثه دن بشقه برشی دکلدی . حال بویله ایکن عامه عربك قریشدن بشقه سنه امتثال ایتیشی ، اولنردن ماعداسنک حکم و نفوذینه رام اولمه سی امکانی یوقدی . بوتأثیر صنف عوامده

بر حیات بولونهیدی اونی خایفه یاپاردم. بونلردن برنجیسی مدینه اهلیندن، ایکنجیسی بالمکاتبه آزاد ایدلمش برکوله اولوب هیچ برینک نسباً قریش ایله برعلاقهسی یوق ایدی.

یالکز شورا سنی نظر دقتدن دور طوطو تاملیدر که رسالتاب صلی الله علیه وسلم اقدمن خلافتک قریشه تفویضی وصیت ایتدیکی اناده اونلرکده عدل واستقامت دائره سنده اجرای وظیفه ایتله رینی شرط قوشمش و بونی سویله دکن صکره: «مستقیمانه حرکت ایتزلرسه قلیجاریکزی بیونکزه طاقوب او جاقلرینی سوندیریکز. یاپاماز. سه کز حقیقه سرسم ویدبخت کسه لرسکز. بیورمشدر.

(بونی طرابلسی ایله طبرانی رواتی ثقه اولان بر حدیثدن اخراج ایتمشدر)

معاویه ایله علی بن ابی طالب که رسالتاب صلی الله علیه وسلم اقدمنک عموجه زاده سی، کریمه سنک زوجی اولقله برابر بتون شرفای کرامک جد عالی تباریدر، آره لرنده کی نزاعی فصل ایچون قرارلاشدیریلان تحکیم مسئله سنده ابوموسی الاشعرینکده بویله برقناعت بسلامکده اولدیغنی کوریورز. ابوموسی منبره چیقرق خلقه برخطبه ایراد ایدیور، سوزینه شوقره ایله ختام ویریور: «اما انا فاحکم بخلق معاویه وعلی جمیعاً وان یترک المسلمون اصراراً یتخبون من یرونه اصاح للخلافة = بن، سویله حکم ایدیورم که معاویه ایله علی، ایکسی برلکده خلق ایدیله رک مسلمانلر سربست براقیلسون صکره اونلر خلافته الیق و احرری کوردکلرینی انتخاب ایتسونلر.

جناب علی کرم الله وجهه وورولدی زمان اصحابندن بری امر خلافتی اولادندن برینک درعهده ایدوب ایتیه جکنی صورمشدی. «ان هذا مالا آسره ولا ارفضه ولیکن انظروا اثم = بوبرایش که نه او یله اولسون دیزم، نه ده رد ایدرم. بونی سزدوشونیکز» جوابی ویردی. بوکاده سبب کندی بوروضه خلافتک کوکی مثابه سنده اولدیغنی حالده حریت انتخاب طرفداری اولدیغندن اولادندن برینی ولیعهد اتخاذا ایتکه نفسنده برصلاحیت کورمیور وایشی مسلمانلره براقیور ایدی.

تاریخ بزه کوستریور که مسلمانلر خلیفه تعینی خصوصنده بشقه بشقه نقطه نظرلره مالک ایدیلر. رسالتاب صلی الله علیه وسلم اقدمن، هر نه قدر ابوبکرک تعینی آرزو ایتدیکی کوسترر بعض مرتبه اشارات خفیه صادر اولمش اولسه ده، دیله دکلی کی انتخاب ایتلری ایچون ایشی اصحابنه براقشدر.

ابوبکر که رک اسمیه رسمیه خلیفه تعینی ایتمشدر. عمر دها بشقه برمساک تعقیب ایتدی. او، منتخبلر تعینی ایدم رک حریت انتخابی اونلره براقدی. ملوک بنی امیه نک اولی اولان معاویه بن ابی سفیان دوری کلنجه او، تاریخ اسلامده ایلك دفعه کورلمش برحادثه اولق اوزره، اوغلی یزیدی ولیعهد یامنی قرارلاشدیردی. پایتخت سلطنتی اولان شامده مقصدینی

تحت تأمینیه آلدقن صکره ظاهر آ حج ایتک، حقیقتمده مکه ومدینه اهلیندن ده بیعت آلمق فکریله مکه یه کیتدی. مراسم حجی ایفا واکال ایتدکن صکره برخطبه ایراد ایدم رک خلق ولیعهد صفیه اوغلی یزیده بیعت ایتکه دعوت ایتدی. عبدالله بن الزبیر آیاهه قالقر: «بزی، سندن اول خلفای اسلامدن هیچ برینک یامعادینی بریدعه دعوت ایدیورسک. دییه باغیره رق تکلیفی رد ایتدی. بونک اوزرینه معاویه رضی الله عنه امر خلافتی حل ایتدن براقدیغنی تقدیرده بویوزدن عالم اسلام بیوک بیوک مخاطرملره کرفتار اوله جغنی، وایلروده بومسئله اطرقنده برچوق منازعات و مجادلات جریان ایدم جکنی، برچوق قان دوکوله جکنی اوزون اوزادی ایضاح و تشریح ایتدی.

معاویه نک مقصدینی ترویج یولنده سویلدیکی بوسوزلردن آکلاشیلور که امر خلافتده دائماً سربست انتخابات اصوله رعایت ایدلمسی مسلمانلر آره سنده اکسیکسر قان دوکوله سنی استاج ایدم جکدر. اونک فکرنجه ولیعهد تعینی و خلافتک برعائله به حصر و تخصیصی، جامعه اسلامیه نک سلامت و محفوظیتی، مصالح مسلمینک تأمین نقطه نظرندن اک فائده لی بر اصول و تدبیر اولدیغنی ایچون عالم اسلامده ایلك اول ولیعهد تعینی اصولی اوتأسیس ایتمش، صکره کلن خلفا طرفندن ده عینی اصول تعقیب اولمشدر. اونلرده اولادلری میاننده وظائف خلافتی حسن ایفایه اک زیاده مقتدر اولانی ولیعهدر یاپارلر، اولادلری ایچنده بوشرطی حائز برینی بولامازلرسه افراد عائله لری میانندن حائز قدرت و کفایت برآدمی انتخاب ایدر ایدی.

عالم اسلامده حضرت معاویه طرفندن بو اصول تأسس ایدلدکن صکره خلافت مسئله سنک انتخاب مسلمینه ترک و تفویضی استلزام ایدن حادثه لر پک آز وقوعه کلشدر که بونلردن بری خلیفه معاویه ثانی زمانه عاندور. خسته لقلی، جلیمسیر، حیاته قارشى لاقید اولان معاویه کندینه بیعت ایدلدکن صکره منبره چیقارساروق برخطبه ایراد ایتمش، بونده برطاقم اسباب ذکر ایدم رک خلفی انتخاب طرفدار اولدیغنی بیان ایتدکن صکره: «ایشیکزه الویرمى انتخاب ایتمک کلکز ایچون بومسئله ی سزه براقیورم. «دییه رک منبردن ایتمشدر. امشالنه پک آز تصادف ایدیلن بویله برقاج مسئله استثنا ایدیلرسه ولایت عهد مسئله سی هب طرز دیکرده جریان ایدم کلشدر.

طوغریسنی سویله مک لازم کلنرسه ولیعهد انتخاب اصولنک عالم اسلامده خلافت مسئله سندن دولابی قان دوکوله نک آرقه سنی آلمق خصوصنده حقیقه تأثیرات نافع سی کورلمشدر. تاریخ ایلك اقوام اسلامیه آره سنده حریت انتخاب وتعدد خلافت مسئله لرینک، عالم اسلامک نظام وانتظامی اساسندن نه درجه یه قدر اخلال ایتمش اولدیغنی اثبات ایدن پک آجیقلی مشالره

مدینتک رہبرلری، حریتک حامیلری، امم بشریہ نك سرکردہ لری
اولان اقوام اسلامیہ، ایچلرندن برچوقلرینک موجودیتلرینی
کیرمن، اخلاف وبقایاسنی حسیض سفالته القا ایدن اومعظم فتنه لرك
تخریباتنه هدف اولمازلر ایدی .

مع مافیہ اسکی زمانلردہدہ بعض یرلردہ مسلمانلرك دین
وموجودیتلرینی مدافعه دن عاجز بولندقلرینی حس ایدنجه بوقاعده یه
رجوع ایتدکلرینی کوریورز . ازجله امام ابوبکر الباقلائی
بغدادده خلافت عباسیه نك غایت ضعیف وعاجز بر موقعه دوشمش
اولدینگی کورونجه خایفه نك قریشک غیریدن ده اوله بیله جکی حقنده
فتوی ویرمکه تردد ایتماشدر . امام مشارالیه اوله دوشونیوردی که
خلافتک قریش عالهلری اللرنده بولنه سنک، کاه بنی امیه کاه بنی
عباس میاسنده تداول ایتمه سنک باشلیجه سبب وحکمتی قریشک
برجوق زمانلر عربلرده کی عصیت قومیه حسنک نقطه تمرکزی،
سائر قبائل عرب اوزرنده حقیقی بر نفوذ وقدرت صاحبی اولدقلرندن
عبارت ایدی .

بو، بویه اولدینگی کبی اصلا قرشی وبنی امیه دن اولان اندلس
خافاسنک نفوذ وموقلری، خرسیتانلرك انظار حرص واستیلالرینی
دعوت ایدمک صورتده، دوچار ضعف وانحطاط اولونجه، غرب
اقتصاد کنیدیلرینه همجوار اولان ملوک بربر، بر طرفدن نفوذ
خلافتی صیانت ایتک، دیگر طرفدن مصالح مسلمینک حسن
تدویرینه عائد عهدلرینه ترتب ایدن وظیفه شرعیہ ی حقیلہ ایفا
ایده بیلیمک ایچون، امر خلافتی کنیدیلری درعهده ایتکه قرار ویردیلر .
بوسیدن دولای بربری حکمدارلر آرمسندہ تأسس ایدن خلافتلر
مغرب اقصابرلرندن مصامده قبله سنه منسوب اولان موحدین
دولتی ایله یه مغربده جبل زنانه بربرلرندن اولان ملوک بنی مرین
آرمسندہ عصر لرحه تداول ایدوب دوردی .

بویکی خاندان سلطنت ارکانی خلافت اسلامیہ ی درعهده
ایتدکلری زمان کرك اندلسده، کرك مرکزی بحر سفیدده کی
بلاد اسلامیہ بردسیسه وقتیه اوجاغی کسپلمش، غوائل سیاسیہ
حدنی آشمش، اسپانیا حکمدارلرینک آمال استیلاکارانه لرینه،
اهل صلیب مهاجماته هدف یکانه اولمشدی . ایشته بویه بر زمانده
بویکی بربر حکومتی، اللرنده کی قوتلی دونانمار، منتظم اردولر
سایه سندہ غایت قوتلی اولنان بوکی افات ومصائبک اسلام وبلاد
مسلمینه سرائقه قارشى منیع ومستحکم برر قلعه تشکیل ایتدیلر . حتی
دولت موحدینک مؤسس اولان خلیفه عبدالؤمن بر علی نك النده کی
اردو ودونانما نك عظمت وهیبتی اسپانیا حکمدارلرینه یک زیاده
دهشت ویرمش، اولنری وقتیه قبضه استیلالرینه کچیردکلری برجوق
بلاد-لامیه یی ترک وتخلیه یه مجبور ایتش ایدی . عبد المؤمنک النده
شمالی افریقا ساحلنده کی بوغاز وکچیدلر داغیدلمش درت یوز پارچه دن
فضله سفائن موجود ایدی . دولت موحدین ارکانندن اولوب

طولودر . براتی که، هر خلیفه انتخابنده کرك رأی عام سورتیه،
کرك منتخبلرك انتخابیه اولسون، حریت انتخاب اساسنه
رعایت، اولجهده بیان ایتش اولدینمز وجهله، شریعت
اسلامیه نظرندن نه بر امر وجوبی، نهده بر قاعده اصولیه
دکلدر . بومحدود ومعدود بر قاج وقعه نك وجود ویرمش اولدینگی
برعادتدک اولنرکده اکثریتی بیوک بیوک مشکلات، قانلی منازعات
تولید ایتمکدن خالی قالماشدر . ازجله معاویه، علی، عبدالله
بن الزبیر، حسین بن علی دورلرنده کی وقایع جله نك معلومیدر که
مسلمانلر مقدارلری آز اولقله برابر بری برلرینک کوکلرینی قازیمق
درجه سنه ککشلردی .

اسلامده ولی عهد تعیینی اصولنک استلزام ایتدیکی فواندلرك
درجه سنی آکلایه بیلیمک ایچون دولت عثمانیهده مؤسس وجاری
اولان اصولک نصل، انسانلرك جان وقانلرینی محافظه یی مؤدی اولدینگی
برجوق بلاد اسلامیده بویوزدن سکون وحضورک نه وجهله پیدای
استقرار ایتدیکنی دائما کوز اوکنده بولندیر مقلعمز ایجاب ایدر .
تمد خلافت بختنه کلنجه؛ خلیفه ثانی امیر المؤمنین عمر بن
الخطاب رضی الله عنہی کوریورز که سقیفه بنی ساعده حادثه سندہ،
اعیان مسلمین وکبار صحابه نك رسول الله صلی الله علیه وسلم
بر خلیفه انتخاب ایتک اوزره اوراده اجتماع ایتدکلری کون آیاه
قالقهرق، انصار کرامدن «منا امیر ومنکم امیر» سوزینی تکرار
ایتمکده اولان حباب بن المنذر قارشى «هیات، هیات لایجتمع
انسان» دییه رک شدتلی بر مناقشه یه کیریشیدور ایدی . بوخصوصه
متعلق وارد اولان احادیث سنیه دن «اذا بویع خلیفتان فاقتلوا
نابیهما» قول شریفی ده بونک اسلام ایچون نه درجه تهلکه کی برایش
اولدینگی کوسترمکده در .

اوت، بواساس بالاخره ترک واهمال ایدلدیکندن مسلمانلر
آرمسندہ خلیفه لر جوغالدی . بو حالک نتیجه سی اوله رق اسلام
عالمده نهایتسز غائله لر باش کوستردی، هر کس برجهتی التزام ایتکه
باشلادی . بویوزدن برجوق قان دوکولدی . نته کیم تاریخ اسلامده
اندلسده امویه، مغرب اقتصاده علویه، مصرده فاطمیه، بغدادده
عباسیه دولتلرینک تأسسی مسلمانلر آرمسندہ نصل قانلی فاجعه لرك
ظهورینه، بری وبحری مدهش محاربات وغارات وقوعه
کله رک بویوزدن سینہ اسلامده اوکولماز یارلر آچیلدینغه شهادت
ایتمکده در . اگر بو خلیفه لر سالف الذکر حدیث شریفک وضع
وتقریر، عمر بن الخطابکده سقیفه حادثه سندہ ابوبکر رضی الله
عنہک انتخابی کوننده سوزله قلیجله تأیید ایتش اولدینگی اتحاد
خلافت قاعده سنه تمسک ایدمیدیلر قرون وسطاده ام اسلامیہ نك باشنه
اومدهش فلاکتلر کلز ایدی . یته اولنر ایچلرندن بارثقیل خلافتی
طاشی به بیله جک قوت وقتیه مالک اولان تفویض امر قاعده سنه
تبعیت ایدمیدیلر، کون کچدکجه اسلامک قوت وعظمتی آرتار، اولجه

ایتملری اسباب آتیه دن دولای پک . مصیب و ایجاب حاله موافق بر حرکت ایدی :

(۱) خلافت اسلامیة حقننده کی احکام شرعیة ایجاباته نظراً برخلیفه موجود ایکن دیگر برخلیفه ده بیعت اولنورسه ، بیعت واقعیه یی محافظه ده اصرار کوستردیکی تقدیرده ، ایکنجینک قتل لازم کلیر .

(۲) امیر حسین اعلان استقلال ایتمش اولسه ده : اونک بر خلیفه ، حتی مستقل بر حکمدار اوله بیلمه سنه ماده امکان یوقدر . چونکه حجاز قطعیه سی ، اوراده تأسس ایدم جک بر حکومتک حتی کندی طور اغانی بیله مدافعه ایدم بیله جک درجه ده پیدای قوت ایتمشی تأمین ایدم جک منابع ثروتدن محروم بولمقده در . بوالکاء نه زراعی ، نه معدنی ، نه صناعی بر الکا در . بوکی شیاره الوریشل اولان یرلری وارسه ده اورالر ابن سعود ، ابن الرشید و سائر کی مستقل بر طاقم امرانک اداره لری التند اولوب امیر حسینک اویرلده نفوذی قطعاً جاری دکدر . شوراسی ده وارکه بوسویدیکمز منبت و محصولدار یرلر پک طار اولدینی ایچون معظم مملکتلری وجوده کتیرمکه ، ذی نفوذ حکمدارلره ساحه کیت تشکیل ایتمک مساعده دکدرلر .

حقیقته حجازک منابع ثروتی آسیا و آفریقاده کی اسلام مملکتلرنده موجود اوقاف اسلامیة تشکیل ایتمکده در . بویله بر جوغی انکلتره ، فرانسه مستملکاتندن عبارت اولان بلاد اسلامیة دن کله جک صدقه و حاصلات وقفیه ایله کچینه جک اولان بر دولتک قوی الشکیمه ، حرو و مستقل بر دولت اوله رق یاشایه بیلمه سی ، خلافت معظمه نك حقوقی شویله طورسون ، کندی موجودیتی مدافعه یه مقتدر اولسی امکانی فصل تصور اولنه بیلیر ؟

(۳) اهمیتی دیگر لرینک فوقده اولان اوچنچی بر سبب شو درکه بالذات امیر حسین پاشا انکلتره و فرانسه نك اصرار لرینه ، اطرافنده کی اوغلار یله سائر بر طاقم ارباب مفسدتک تسویلات و تحریکات متعاده سنه رغماً ؛ شخصی اقتدارینک ، موقع جغرافیسینک ، حکومتک بویله ، مهم ایشلره مساعد اولدیغنی ادراک و تقدیر ایدم رک تلقینات متوالیه یه رغماً خلافت عنوانی طاشیمق داعیه سنه دوشمه دی ؟ بونام ایله تکلیف ایدیلن بیعتی قبوله یاناشمادی . باخصوص کنديسی بو عنوان ایله جتتمکان سلطان محمد خان خامسه نیت ایدنلرک باشنده بولنیوردی . بناء علیه امیر حسین هر نه قدر خلافت قارشى ایسه ده شرائط شرعیة حدودی محافظه ایتمک ایسته مش ایسه ده شرعاً انکلیر تلقیناته تبعیت ایدنلرک دکل ، دعوت جهاده لیک خوان اولان ارباب اطاعتک باشلرنده بولمغله مکلف اولدینی بویله بر زمانده تابعیتی حائز اولدینی بر دولت علیه قیام ایتمکله پک فنا برایش یاشمدر .

عبدالرزیز چاوش

زمان سلطنتی الک آتشین اهل صلیب عاربانته سخنه اولان یوسف بن یعقوب المنصورده مغربک الک ذی قدرت تاجدارانندن بری ایدی . صلاح الدین ایوبی نك ۵۸۵ سنه هجریه سننده بر مکتوب یازم رق یوسفدن امداد و معاونت طلب ایتمشی دولت موحیدینک او زمان حائز اولدینی قوت و سطوتک درجه سی حقده بر فکر ویره بیلیر . او حکمدار معظم ایدی که ، اندلسک اسپانیولر التنده قالان مالککی برریرر قورتاردینی صبرده قرال الفونسک والده سی ، قیزلری ، سائر ارکان حربی حضورنده کوز یاشلری دوکهرک هیچ اولمازسه طلیطله یی کنديلرینه بخش ایتمشی یانه یاقبله رجا ایتمش ایدی .

ایسته عالم اسلام بونلر کی ، سلیم اول ، سلیمان قانونی کی مهیب بر سطوت و اقتداره مالک خلفا سایه سننده درکه او اسکی شوکت و عظمتی اعاده ایدم بیلیر ، مصالح اسلامیة بر مجرای انتظامه کیرر ، بلاد اسلامیة هر دقیقه دوچار استیلا اولمق تهلیکه سنندن قورتیلور .

بوزایه قدر سر ایدیلن حقایق اثبات ایدیورکه سیاست حکیمه اسلامیة خلافتک هم اونک حقوقی مدافعه ایدم بیله جک همده بلاد مقدسه یی حمایه ایله برابر کوچوک کوچوک اسلام اقوامک موجودیتلری دشمنلری طرفندن تهدید ایدلرک امداد لرینه یتیشه بیرامک اقتدارینی کوسترمه جک ملوک و سلاطینه تفویضی ایجاب ایتمکده در .

ایمدی شو حرب عمومی انساننده دولت عثمانیه علیه خروج ایتمش اولان امیر مکه حسین پاشایه هند و مصر اهالیسنندن هیچ بر طرفدار ظهور ایتماسنک حکمتی بواساسلرده آدامق ایجاب ایدر . اونک شو صروده وقوع بوله جق خروج و عصیانندن کنديسی ایچون اعظمی منافع سیاسیة استحصال ایدم جکفی تخمین ایتمش اولان انکلتره حکومتی کندينک قرشی و هاشمی اولدیغنی ایلری سوردرک بر طرفدن اونی ادعای خلافت تشویق ایتمیکی کی دیگر طرفندن اطرافه کوندردیکی آدملر واسطه سیله خلق اوکا بیعت تشویق و عصرلردن بری غایه خیالیه سی اولان خلافت عربیه سیاستی ترویجه قویولدی . فقط اونک بو اوغورده بذل ایتمیکی بونجه مساعیه ، صرف ایتمیکی پاره لره ، ایجاد ایتمیکی حیل و دسیاسه رغماً هیچ بر منفعت تأمیننه موفق اولامادی .

هند و مصر مسلمانلری امیر حسینک وظائف خلافتی ایفایه غیر مقتدر و خلافتک اساسی بر رکفی ، الک مهم بر شرطی اولان قوتدن محروم اولدیغنی بیلدکلری ایچون چوریلن انترقیه لره اصلا اهمیت ویرمالمش ، اونی خلیفه مسلمین اولان عثمانلی پادشاهنه قارشى خروج ایتمش اولمقندن بشقه بر صفتله تلقی ایدمیه . جکلرینی طاله اعلان ایتمشدر .

مسلمانلرک ، امیر حسینک حرکت واقعیه سی بو صورتله تلقی